

Uso de b/v, de h

1. Uso de b e v

O uso de *b* ou *v* responde a un criterio etimolóxico, isto é, utilízase unha ou outra consoante segundo a grafía empregada na lingua de orixe (*dúbida* < DUBITAM; *vulto* < VULTUM).

Utilízase <i>b</i>	Emprégase <i>v</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Antes dunha consoante (agás <i>acivro, ovni...</i>): <i>abdícar, blusa, branca, obsoleto...</i> ▪ Despois de <i>m</i>: <i>pomba, rumba, bombeira...</i> ▪ Nos prefixos <i>bi-, biblio-, bis-, bio-, sub-</i>: <i>biplano, bibliófila, bisavó, bióloga, subaéreo...</i> ▪ Nas terminacións <i>-bel, -ble, -bre</i>: <i>posíbel, entrañable, nobre...</i> ▪ Nas terminacións do copretérito do indicativo dos verbos da 1.ª conxugación: <i>estabamos, soaban, custaba...</i> ▪ Nos verbos terminados en <i>-bir</i> (excepto <i>vir, vivir, servir</i> e derivados) e <i>-buír</i>: <i>escribes, subirei, recibimos, distribúes...</i> ▪ Nos verbos <i>beber, caber, deber, haber, lamber, saber, sorber</i> e derivados: <i>bebo, coubo, debemos, houber, lambeu, saberes, sorbera...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Despois de <i>b, d e n</i> en interior de palabra: <i>adverbio, advertencia, inversión...</i> ▪ Após <i>di-, ni-, no-</i> (excepto <i>nobre</i> e derivados, e <i>nobelo</i>), <i>vice-, vir-</i>: <i>diversión, nivel, noveno, vicedecana, virtuosa...</i> ▪ Nos adxectivos que finalizan en <i>-ave</i> (salvo <i>árabe</i> e derivados), <i>-avo/a, -eve, -evo/a, -ivo/a, -ívor/a, -ovo/a</i>: <i>grave, oitava, leve, lonxeva, competitiva, omnívoro, novo...</i> ▪ Nos verbos que acaban en <i>-servar</i> e <i>-versar</i>: <i>preservar, conversar...</i> ▪ Nos verbos <i>estar</i> (agás nas formas do copretérito do indicativo), <i>ir, servir, ter, ver, vivir e vir</i>: <i>estivo, vas, servimos, tivestes, verás, viviamos, veñen...</i> ▪ Nos verbos terminados en <i>-ver</i> (á excepción de <i>beber, caber, deber, haber, lamber, saber, sorber</i> e derivados): <i>disolveron, fervido, moveredes...</i>
Escríbense con <i>b</i>	Gráfanse con <i>v</i>
<p><i>abelá, balde, baleiro, beira, berbequí, bidueiro, billa, birollo, dúbida, fibela, gabeta, gabián, marabilla, móbil, néboa, orballar, pobo, rebentar, ribeira, sarabia, trabe, trobador, xabari, Xabier...</i></p>	<p><i>avoá, avogado, choiva, corveta, covarde, eiva, envurullar, escaravello, escavar, Estevo, esvarar, esvelta, garavanzo, gravar, gravata, pavillón, trevo, varanda, vasoira, verniz, verza, viruxe, voitre, vulto, xavelina...</i></p>

2. Uso de h

A presenza ou ausencia da letra *h* tamén obedece a un criterio etimolóxico (*haber* < HABERE, *úmero* < UMERUM). Así, úsase *h*:

- Nas palabras que comezan por *haxio-, hecto-, heli-, hema-, hemero-, hemi-, hemo-, hendeca-, hepta-, hetero-, hexa-, hidro-, hiper-, hipno-, hipo-, homo-* e outros: *haxiografía, hectómetro, heliporto, hematocrito, hemeoteca, hemisferio, hemoloxía, hendecasílabo, heptacamión, heteroxéneo, hexágono, hidroavión, hipermercado, hipnose, hipotensa, homofobia...*
- Nos vocábulos iniciados por *hor-, hosp-* e *hum-* (salvo *úmero*): *horríbel, hóspede, húmido...*
- No comezo e na fin dalgunhas interxeccións: *ah, bah, boh, eh, ho, hurra, hum, oh...*
- No final dalgúns nomes propios de orixe estranxeira: *Bach, Judith, Ruth...*

Levan *h*

coherencia, desherdar, exhibir, exhortar, filharmónica, haber, habitar, harmonía, helmo, herdar, homenaxear, honrar, hospedar, humillar, inherente, inhibir, malhumor, prohibir, vehículo e derivados.

Non levan *h*

achar, aí, alelí, arpa, arpón, até, ermida, ermo/a, inchar, inflar, irmán/á, ola, ombro, orfo/a, óso, ovo, úmero, urna e derivados.